

חולון, 30.9.1989
לכבוד
מר יצחק רבין
שר הביטחון,
הקריה,
תל-אביב.

שלום רב!
בשנתיים האחרונות הנני מודאג ונכלם, יותר ויותר, לנוכח מדיניות הדיכוי האכזרית שאתה מנהל כנגד האוכלוסיה הפלסטינית בשטחים הכבושים.

סרבן קלר

ולשאת בכל תוצאות סירובי."

לאחר החנינה שהוענקה במיכתך לארבעת חיילי גיבעתי, אינני מסוגל עוד ללבוש את מדי צה"ל. חיילים הפורצים לבית ומתעללים התעללות סדיסטית באב מול עיני ילדיו הם קלגסים; צבא המעניק חנינה לקלגסים הופך בכך לצבא קלגסים, ובצבא כזה איני יכול ואיני רוצה לשרת. על כן הנני מודיעך כי אם אקרא לשרות-מילואים בצה"ל אסרב לפקודה זו, ויהיו מה שהיו התוצאות הכרוכות בסירובי.

בברכה
אדם קלר

לשעבר טוראי מא. 2213693 בצה"ל.

העתקים: אלוף פיקוד הדרום, מתן וילנאי
יחידת ד.צ. 03246, צה"ל

מישרד הביטחון.

לישכת שר הביטחון.

הקריה, ו' תשרי תש"ן, 6 אוק' 1989

11101/ק

לכבוד

מר אדם קלר,

רח' עזריאל 7,

חולון 58343.

"אינוני מסוגל לעשות שקר בופשי..."

שלום רב,
אני מאשר קבלת מיכתבך מיום 30.9.89 אל שר הביטחון. צר לנו על דבריך.
ובאשר למילוי חובתך לכשתיקרא לשרות — יהא עליך למלא אחרי הצו כנדרש בחוק.

בברכה,
ח. ישראלי.

חולון, 15 באוקטובר 1989

לכבוד

מר ח. ישראלי,

לישכת שר הביטחון,

מישרד הביטחון,

הקריה,

תל-אביב.

שלום רב:

תודה לך על מיכתבך הקצר מיום 6 באוקטובר (ק/11101). גם לי צר מאוד על הדברים שכתבתי במיכתבי הקודם, ועוד יותר צר לי על-כך שמדיניותו של השר הממונה עליך מאלצת אותי להוסיף ולעמוד מאחורי דברים אלה.

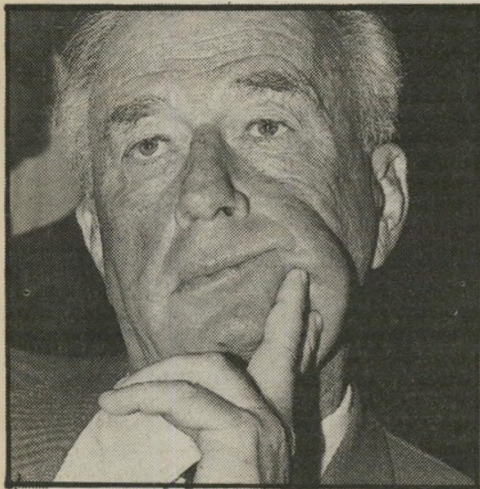
הנני אורח מדינת-ישראל, אשר הוקמה בידי אנשים שהפרו באופן שיטתי את חוקי המגזר הבריטי והקימו אירגונים, שמטרתם היתה לבצע את הפרת-החוק הזאת. השר הממונה עליך היה חבר באחד האירגונים האלה.

לאחר שקמה, ניהלו מדינת-ישראל וממשלתה מסע ממר שך, שנועד להביא כמה מיליונים מאורחי ברית-המועצות להפר את חוקי ברית-המועצות (כפי שהתקיימו עד באחרונה), באשר להגירה ובאשר לניהול פעילות לאומית-תרבותית בתחומי ברית-המועצות. ממשלת-ישראל אירגנה קבלות פנים רשמיות לכמה וכמה מן העוברים על החוק הסובייטי, כאשר הגיעו לישראל, והציגה אותם כגיבורים הראויים להיות לדוגמה ולמופת.

כאורח מדינת-ישראל איני יכול, אם כן, לקבל את הטענה כי שמירת-החוק היא ערך מוחלט, הקיים בכל תנאי ובכל מצב. ישנם מצבים שבהם אין האדם חייב לציית לחוק. יתר על כן, ישנם מצבים שבהם חובתו המוסרית של האדם היא להפר את החוק.

הבסיס הראשון לקיום החוק הוא השתתפותם של הנשלטים בעיצובו של החוק ובכתיבתה של הממשלה האוכפת את החוק

הזה. לחוק הנכפה בכוח-הזרוע, מבלי שלאנשים הכפופים לו ניתנה הזכות להביע את רעתם, אין כל תוקף מוסרי. גביית מס על-ידי ממשלה, שלא נבחרה על-ידי משלמיהם, היא שור מוויזן לכל דבר.
צורקים לחלוטין תושבי בית-סאחור, בסירובם לשלם מיסים לשלטון-הכיבוש שנכפה עליהם כנגד רצונם, ואני מקווה בכל ליבי כי צה"ל ייכשל בניסיונותיו ובמאמציו לאכוף עליהם את גביית המס, וכי פעולתם תהיה דוגמה ומופת ליתר תושבי השטחים הכבושים. אני מקווה בכל ליבי כי צה"ל ייכשל בניסיונו לאכוף על תושבי השטחים הכבושים את "החוק והסדר" שנקבעו על-ידי ממשלת-ישראל.

שר הביטחון רבין

"יהא עליך לסלא אחרי הצו..."

ממשלת-ישראל לא נבחרה על-ידי התושבים האלה, ובכל הנוגע להם ממשלת-ישראל היא שלטון-עריצות בלתי-חוקי, שהתנגדות לו, היא לגיטימית ומוצדקת, כפי שהיתה התנגדותו של היישוב העברי לשלטון-הדיכוי הבריטי. יתר-על-כן, אין אני סבור כי לממשלת-ישראל ישנה זכות לכפות על אורחים ישראלים ליטול חלק, ישיר או עקיף, במעשי דיכוי אכזרי המנוגדים למצפונם.

שוב אין אני מסוגל לעשות שקר בנפשי ולהקדיש מזומני ומכוחי לשרות בצה"ל. בעוד אני מקווה בכל ליבי שצה"ל ייכשל במשימה העיסרית המוטלת עליו בשעה זאת, משימת ריכוז האכיפת-האדמה איני יודע מרוע ירצה צה"ל לגייס אותי לשורותיו במצב זה. אולם חוקי מדינת-ישראל מאפשרים לרשויות הצבאיות לנסות ולכפות עלי להמשיך ולמלא שירות מילואים בצה"ל. אם ייעשה ניסיון כזה, תחייב אותי הכרתי המוסרית והמצפונית, כפי שצינתי במיכתבי הקודם, לסרב לשרת במילואים ולשאת בכל תוצאות סירובי.

בברכה,

אדם קלר,

רח' עזריאל 7,

חולון 58343.

העתקים: נשיא המדינה, חיים הרצוג.

יחידת ד.צ. 03246, צה"ל.

אז מופים וחופים, המכים בתופים של לסנוצח על המסחלות של חיים נחמן ביאליק, הם במקורם שניים מעשרת בניו של בנימין בן יעקב. אבל מי הם מילילי וגיללילי, שלהם הר"ר ביאליק בשיר-הפיוט: "חליל אל פיקס" יעקב לב, ראשון-לציון

● את מילילי ונלילי לקח ביאליק מספר נחמיה, שבו סוזכרים השניים כבני-הגוים. שהופקדו על כל-שיר בשכס חונות חומת ירושלים.

נערות נעלות

עוד על ראשית-יבבות.

זה זמן רב לא מצאתי במדור המיכתבים של העולם הזה פנייה של אייבי (או אוהדי) ראשיית-יבבות ולכן אני מרשה לעצמי לשתף את הקוראים בראשית-יבבות חדשים שבהם נתקלתי באחרונה: המדובר בתוכנית לקידום נשים — נעלה — נערות ללימודי-הנדסה, שכשמה, כן מטרתה.

שלומית ברקאי, חיפה

ומיטרו. מדובר באנשים שנהגו מחופש-יצירה בארצם, מהערכה חברתית, מחופש-התבטאות פוליטי ומרמת-חיים גבוהה. מרוע הם הביטו בהערצה על רודן שהיה אויב ארצם ומיטסרה, אשר בתחומי ארצו אף לא רצו לחיות והעדיפו דווקא את סביבתם ב"מערב הרקוב".

מסופקני אם הכמיהה לשלמות ולאוטופיה הניעה אותם. אולי היתה זאת שינאה עצמית דווקא? כנראה שמדובר במנגנון נפשי מורכב ביותר.

אם תומרקין רוצה להתחקות על מקורותיו של מנגנון זה, אני מציע שינסה לנתח את התנהגותיהם בעת השתתפות בהפגנות שלום עכשיו, או בעת ליווי אייבי נתן לבית הכלא.

חילוני החומות

עוד על זהותם של גיבורי שירי חיים נחמן ביאליק ("תמורונים", העולם הזה 6.9.89 והלאה).

בכל ראש-שנה הדבר מטריד אותי מחדש. איזה מין תאריך זה לראש-שנה, א' בתשרי. לא קיץ ולא סתיו ובוודאי לא א' בינואר, המקובל בעולם כולו. בראש-השנה הזה ריפרפתי בתנ"ך ומה היא המילה הראשונה בוי בראשית. כמובן. וזאת הוכחה ניצחת שאכן א' בתשרי הוא לא רק ראש-השנה אלא ראש כל השנים. עובדה: במילה בראשית מצויות כל האותיות של א' בתשרי. יונה שוורץ, הודרשרון

מקור המנגנון

על סטאלין ואנשי-הרוח ("האמ" נים האמינו להם", "המפולת", העולם הזה 8.10.89). נהניתי מקריאת מאמרו של יגאל תומר-קין. סודיסוף מורה איש-שמאל שבויכוח הגדול בין ריימן ארון ובין נציגי המארכסיזם הסאלוני בצרפת, צדק ארון ולא יריביו. השאלה היא מהו המכניזם הנפשי שהדריך אמנים כמו פיקאסו, מוראביה, סילונה (ושלונסקי אצלנו) להעריך את סטאלין

לא על מגש

על היועץ המישפטי לממשלה ועוד ("זילות בית-המישפט", "דף חדש", העולם הזה 4.10.89). יש החולקים על הקביעה שהיועץ המישפטי, יוסף חריש, אינו מצויין. ומהו יועץ מישפטי טוב, מר נתן זך, עורך דף חדש? יועץ המאפשר לך להתערפר, המגיש לך, על מגש החוק, את ליטרת-הבשר שלך? ללמדך: פסקדין טוב נמדד ביחס בין הטי עונים המישפטיים שהועלו בכתב-האישום לבין לשון-החוק. כל עוד הקריטריונים האלה מתקיימים בתוכנם של הנימוקים, הם תקפים, גם אם הם אינם מוצאים חן בעיניך. בהיסטוריה של פסקדין, יותר פסקדין הוכרעו ברוב קולות מאלה שהוכרעו פה אחר. משמע: עולם-המישפט ומוסר-המישפט סובי לים יותר מהגיור-דיעה אחר.

אילנה אדם, רמת-אפנע

גילוי תנ"כי

על מועד ראש-השנה.

העולם הזה 2722